

Nro.

98.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 29go Kwietnia 1797.

Gazety.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 4. Kwietnia.

Rapport z Brest Kapitana okrętu
Ob: Oreille Ministrowi Marynarki dnia
22. Marca uczyniony, zawiera: że z swe-
ią korwetą, *la Cboquante* miał zastąpić
transport z *Cberbourg* do *Brest* płynący;
w drodze napotkał się z Angielskim kut-
terem; bitwa trwała prawie dzień cały,
B 5 po:

poczym Anglicy znacznie uszkodzeni uszli, a *Oreille* szczęśliwie na miejsce przeznaczenia swego przybył. — Minister oświadczył temu officerowi za okazaną troskliwość i męstwo nadzwyczajne, swoje i Direktoryztu wykonawczego podziękowanie. — Jenerał *Jourdan* w *Limoges*, gdzie się urodził i teraz mieszka, umieszczony został w liczbie osób mających wybierać Reprezentantów ludu. — Minister wewnątrznych interesów otrzymał 1,326,574. liwrów na zapłatę zboża za granicą kupionego. — Rozumiano tu dawniej, że obydwie armie nad Renem stojące odpornie tylko w tey kampanii działać będą, lecz przygotowania dla ich wzmocnienia czynione i inne okoliczności domyślać się każą, i już to powszechnie jest głoszonym, że i tak tylko można nayszczynniej armii Włoskiej dopomagać będą, zwłaszcza, kiedy zapewniaią, że *J. Buonaparte* pisał do Direktoryatu radząc, aby armie wspomniane Ren przeszły. Dnia 30. Marca obchodzone było w całej Francyi święto młodości.

WŁOCHY.

Z Turynu dnia 20. Marca.

Rząd nasz wydał rozkaz kompletowania wszystkich reimentów. Mówią, że dwa obozy będą wytknięte, ieden w *Novara*, a drugi przy *Tortona*. Roschodzi się wieść, że wokolicach *Albe*, *Acqui* i *Mondovi* znaczne wybuchnęły rozruchy, i że wysłano woyska do ich uśmierzenia.

Z Rzymu dnia 18. Marca.

Kardynał *Busca* złożył urząd sekretarza stanu. Oyciec S. mianował na jego miejsce Kardynała *Doria*. Odkryto tu nowy spisek, i areztowano kilka osób duchownego i świeckiego stanu. Liczba spiskowych wynosiła do 600., wszyscy byli uzbroieni. Rząd przedsięwziął rozmaite środki do zapobieżenia projektom malkontentów. Wszystkie warty są podwojone, i patrolé wzmocnione są jazdą. Zamknięto dla bezpieczeństwa bramy

my *Watykanu*, i działa przy nich postawiono.

Z Medyolanu dnia 1. Kwietnia.

Rapport od armii Włoskiej pod datą 25. Marca wspomina o nowej korzyści otrzymaney przez Francuzów w *Trevi-fo* (mieyscu położoném w górach między *Fryolem i Karintya.*) Republikanie zabrali tam 500. niewolnika i 5. armat.— Z Turynu donoszą, że bywłszy tam Minister CesarSKI Pan de *Gheraldini* zszedł z tego świata. Woyska, które z Francyi na wsparcie armii Włoskiej spieszą, wynoszą 30,000. ludzi.

Rzeczpospolita *Zaalpeyska* naywiększych dokłada usilności do utrzymania znacznego woyska i rachnią, że już ma 12. reimentów w zupełnym komplecie z narodowców złożonych, 4000. cudzoziemców, korpus *Piemontczyków* od 3,600. ludzi, ten się codzień powiększa, formują tam także legią z *Szwaycarów*.

Piszą z *Florencyi*, że stósownie do traktatu między W. Xięciem i Francuzami ułożonego, ostatni mieli wyjść z *Livorno* pod obowiązkiem, jeżeli *Anglicy*

Por-

Porto Ferrajo opuszczają; lecz widząc, że ci zamiast ustąpienia ztamtąd, co dzień się owszem wzmacniają, Francuzi wliczbie 2000. do *Livorno* powrócili.

NIEMCY.

Z Bruxelli dnia 6. Kwietnia.

Wielkiem jest do prawdy podobieństwem, że się kampania w krótcie nad *Renem* rozpocznie. Szpitale na lewym brzegu tej rzeki wypróżnione zostały; chorzy głębiej w kray, a szczególniej do naszego miasta są odesłani. W tyle *Roer* wysypują okopy. Miasto *Limburg* coraz bardziej jest wzmacniane i Francuzi chcą przy niem założyć obóz dla 12,000. woyska, mającego być pod komendą Jena: *Collaud*.

Z Manheimu dnia 4. Kwietnia.

Niepomyślne z Włoch wiadomości przesłane nam nayprzód były sztafetą z *Klagenfurt* od Arcy - Xiążęcia Karola.
Jak

Jak tylko ie odebraliśmy, natychmiast Jenerał *Latour* wysłał officera do Feldm: *L. Mack*, który już nad rzeką *Sieg* się znajdował, i zaraz tu powrócił. Słychać, że nowe ztąd woyska na pomoc armii naszej Włoskiej udadzą się, te, które dawniej pomaszerowały, dopiero dnia 28 Kwietnia powyżey *Klagenfurt* miały stanąć.

Mówią tu także mocno, że Republikanie w *Alsacyi Ren* przebyć zamysłają, dla popierania z tey strony zamysłów Jenerała *Buonaparte*. Pewną jest przynajmniey rzeczą, że woyska Francuskie przy wyższym *Renie* wyszły już z kwater zimowych i szançe swoje iako też i baterye nad *Renem* na przeciw Szwabii leżące naprawiaią.

Cesarscy zalecili, ażeby cyrkuł wyższego *Renu* 300,000. korcy owsa i żyta, a 7,000. cetnarów siana dostawił.

Z *Kolonii* pod dniem 4. Kwietnia donoszą, że znaioma z woyny w *la Vendée* czarna legia, powszechnie zwana *Franków* do *Renu* się zbliża. Widzieliśmy już od niey kilku żołnierzy, są zupełnie czarno ubrani i marsową postać mają.

Z *Stras-*

Z Strażburga dnia 5. Kwietnia.

Jenerał *Dufour* kommanderujący prawém skrzydłem armii *Renu i Mozelli* wyjechał ztąd do wyższego *Renu*. Jenerałowie *Ferino i Tarreau* nie mają żadney kommandy. Jenerał *Laborde* kommanderuje diwizyą iedną prawego skrzydła. Lecz lewe jest pod dowództwem Jenerała *St. Cyr*, i rościąga się od *Neustadt* aż do *Kirchheim Polanden*, gdzie armia *Renu i Mozelli* łączy się z armią *Sambry i Mozy*.

AUSTRYA.

Z Wiednia dnia 22. Kwietnia.

Cesarz Jmci Jenerała Maiora Hr. *Gontreuil*, który w potyczce przy *Tarvis* dnia 23. Marca stoczoney, szczególniey się do uratowania całej artyleryi przyłożył, raczył łaskawie przyozdobić W. Krzyżem Woyskowym *Maryi Teressy*.

Arcy-

Arcy-Xiąże Karol we Szrodę rano (dnia 19. Kwietnia) odiechał ztąd do armii Reńskiej.

Cesarz i Cesarzowa Jmość nasza nayłaskawsza Pani z powodu okazaney przez Obywatelów Wiedeńskich gotowości do bronienia Oyczyzny, iako też licznych składek, które ciż obywatele dobrowolnie złożyli: na dowód swego ukontentowania i okazania iaśniej, iak daleko ich przywiązanie sobie szacuje: darowała Woluntaryuszóm Wiedeńskim znaczną liczbę wstęg z napisem: *Marya Teressa dla Obrońców Wiednia*; które to wstęgi do chorągwi przypięte, w każdym razie będą pamiątką nieograniczoney przychylności Cesarzowey Jmci ku swym poddanym, i nawzajem okażą tychże prawdziwą wierność i przywiązanie ku swey Monarchini.

Anzestyckie i stany północney Ameryki za 124,790,000; mocarstwa w wojnie będące: Portugalia, Sardynia, Medyolan, Neapol, Anglia, (zdobycze) Rosya i Cesarskie w Niemczech za 9,602,000. Żegluga z Francyi na okrętach Rzeczypospolitey wynosiła 91,000, a na okrętach zagranicznych 579,000. beczek (beczka okrętowa, nie znaczy miarę, lecz wagę mającą w sobie 2. funty okrętowe, czyli 20. kamieni). Żegluga brzegowa z jednego portu Rzeczypospolitey do drugiego na iey okrętach 765,160. beczek, na cudzoziemskich okrętach 70,225. beczek. Wyprowadzono z Francyi wina za 36,000000, wódki za 18,000000, metaliów za 1,590,000, towarów surowych do sztuk i rękodzieł za 76,000000, płótna, materyi iedwabnych i bawełnianych za 78. mil., mebli, modnych rzeczy i klejnotów za 7,718,000, złotych i srebrnych materyi za 5,000000, do tego dodawszy szacunek drobnych towarów, summa 191,718,000. liwów wypadnie. Pierwsza uwaga pochodząca na widok takowego bilansu, jest równość prawie szacunku wywiezionych i przywiezionych towarów, gdyż różnica 3. tylko miliony

wy:

wynosi. — Przyczyna tego wyniku z systemu naszego względem kursujących pieniędzy w owym czasie. Kurs albowiem przymuszany asygnatów, mandatów i pieniędzy był powodem, iż tak w wewnętrznym iako zewnętrznym handlu metalowych tylko pieniędzy używano. — Przy rozstrząsaniu ważniejszych odnog handlu zagranicznego okazuje się, że dowóz w tym roku mniejszy był iak w przeszłych latach; że sprzedaż naszych wełnianych, iedwabnych, konopnych, i lnianych rękodzieł była bardzo znaczna, toż iako wina, modnych towarów i t. d. Po zawartym teraz z Hiszpanią i innymi mocarstwami pokoju, spodziewamy się; że przemysł i handel Francuski do wyższego przyjdą stopnia.

ANGLIA.

Z Londynu dnia 31. Marca.

Skutki nieszczęśliwey terażniejszey wojny okazują się już znacznie, i zarazem z wielu stron uczuć się dają. Sam nawet P. Pitt w przykrym znajduje się sta-

stanie i przez dwie godziny od skarbowey Kommissyi Parlamentu był examinowany. Zmiana Ministrów zdaie się bydź już w robocie, chociaż nic ieszcze pewnego w tey mierze nie wiemy. Podobno *Markis Landsdown* (dawniey *Lord Stelburn*), który pokóy z Ameryką zawierai, w przyszłości może ważny interes z Francuzami ukończyć będzie musiał. — Król miał także długą konferencyą z *Hr. Suffolk*, który w izbie wyższej podał projekt oddalenia Pana *Pitta*. Z tym wszystkim pisma ministerialne zapewniaią, że teraz żadna ieszcze ministrów odmiana nie nastąpi.

Zapewniaią tu także, że się Cesarz, za pośrednictwem Rosyjskiego Imperatora o oddzielny pokóy z Francją umawia.

Pan *Pitt* pisał do iednego z Dyrektorów banku list następujący:

Z Dawnigstret dnia 27. Marca.

Znayduie się w niemiley potrzebie uwiadomienia Wać Pana, że Kommissya wyznaczona do rostrzafania stanu interesów skarbowych kraju, swego nie zdała
ie-

iejsze raportu, nie mogłem przeto oznaczyć czasu na ułożenie zaciągu nowego długu. W tym i w poprzedzającym tygodniu przysłano do Rządu piłe żądania wyplat nie mogących być w żaden pewny sposób zaspokoionemi przy trudności w pomnażaniu papierów skarbowych. Będzie więc rzeczą ważną dla usługi publiczney, gdybyś WaćPan chciał wybadac myśli właścicieli bankowych akcyi względem pożyczania 600,000. funt: szter: (przeszło 22,000,000. Zł. Pol.), które z pierwszych pieniędzy nowej pożyczki wrócone zostaną. Mam honor być i t. d. *W. Pitt.*

Gdy się właściciele akcyi bankowych z powodu tego listu zgromadzili, pierwszy Rządca banku mówił, że Dyrektorowie nie chcieli nic przez siebie samych czynić, nie wątpią jednak, że żądanie Ministra dopelnionem będzie. *P. Hoare* nie chciał na to zezwolić, dopóki by zapewnienie dane nie było, że z tych pieniędzy nic za granice wysłanym nie zostanie, gdyż inaczej przeszkadzałoby to przywróceniu naruszonego publicznego kredytu. Pan *Düvand* zapytał się; za co raczy Ministrowie obligacyi skarbowych pu-

publicznie nie przedają? po mowach niektórych ieszcze osób, postanowiono, lubo 5. osób sprzeciwiało się temu, pożyczć Rządowi 600,000. funt: szter. Pan *Durand* oświadczył życzenie, ażeby z podobnym żądaniem do banku potym nie przychodzone.

Pan *Sames* bywłszy Posel Duński w *Madrycie*, kazal nie dawno drukować opis bardzo dokładny floty zbroyney morskiej Hiszpanów o czym podczas bytności swoiey w tém państwie obszernie wiadomości powziął. Z pisma tego okazuje się, że w *Cadix*, *Ferrol* i *Cartbagena* Hiszpani mają 76. liniowych okrętów, 52. fregat, 10. korwet, 9. szebek, 43. brygantyn, 4. galer, 2. galiot, 22. statków do rzucania bomb, 57. batów kanonierskich, 5. tartan i 62. rozmaitego gatunku statków, a w ogólności 347. okrętów wojennych.

Xiąże *Wallii* dawał w Sobotę wspierały obiad członkom opozycji PP. *Fox*, *Erskine*, Lordowi *Rüffel*, Hrabieciu *Moira*, Xiążętom *Bedford*, *Norfolk* *Devonschire* i t. d. z czego wnosią, że się zupełnie do tey partyi przyłączył.

Wielu czyni uwagę, że czytając mowy Pana *Grattan* w Irlandzkim Parlamencie miane, wiele się w nich podobieństwa znajduje do mów Pana *Mirabeau* mianych w roku 1789. i 90. przy rozpoczęciu się Rewolucyi we Francyi.

Do północney części Irlandyi wiele jeszcze woyska Rząd posyła.

W Indjach Zachodnich zabrali Anglicy okręt Hiszpański z *Lima* płynący 60,000. funt: szter: (przeszło 2,200,000. Zł. Pol.) szacowany, i zaprowadzili go do *Martyniki*.

Wczora Lord *Bridport* z flotą od 14. liniowych okrętów i kilkanaście fregat do *Portsmouth* powrócił.

Admirał *Seymour* ma z 5. liniowymi okrętami i pewną liczbą fregat, z *Spithead* wyprawę przeciw Hiszpańskiej południowej *Ameryce* przedsięwziąć.

Wyflana z *Cork* do Indjów Zachodnich flotta szczęśliwie w *Barbados* stanęła.